LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBOS 2007 M. GRUODŽIO 13 D. NUTARIMU NR. 2S-27 „DĖL VIETINĖS RINKLIAVOS UŽ LEIDIMĄ ĮVAŽIUOTI MECHANINĖMIS TRANSPORTO PRIEMONĖMIS Į VALSTYBĖS SAUGOMĄ KURŠIŲ NERIJOS NACIONALINIO PARKO NERINGOS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRUOJAMĄ TERITORIJĄ LENGVATŲ, PATVIRTINTŲ NERINGOS SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2004 M. GRUODŽIO 27 D. SPRENDIMU NR. T1-271 ATITIKTIES KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS“ NUSTATYTŲ ĮPAREIGOJIMŲ NEVYKDYMO

2012 m. gegužės 22 d. Nr. 2S-8
Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba) viešame bylos nagrinėjimo posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl Konkurencijos tarybos 2007 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 2S-27 „Dėl vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti mechaninėms transporto priemonėms į valstybės saugomą Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją lengvatų, patvirtintų Neringos savivaldybės tarybos 2004 m. gruodžio 27 d. sprendimu Nr. T1-271 atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams“ (toliau – taip pat ir 2007 m. Nutarimas) nustatytų įpareigojimų nevykdymo.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė :

(1) Konkurencijos tarybos tyrimas dėl Konkurencijos tarybos 2007 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 2S-27 „Dėl Vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į valstybės saugomą Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją lengvatų, patvirtintų Neringos savivaldybės tarybos 2004 m. gruodžio 27 d. sprendimu Nr.T1-271, atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams“ Neringos savivaldybės (toliau – taip pat ir Savivaldybė) tarybai nustatytų įpareigojimų nevykdymo pradėtas Konkurencijos tarybos 2011 m. rugsėjo 1 d. nutarimu Nr. 1S-175 (I tomas, b. l. 35-37), esant pagrindui įtarti, kad Savivaldybė taryba neįvykdė minėtu Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu nustatytų įpareigojimų. Tyrimas pratęstas Konkurencijos tarybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 1S-14 (I tomas, b. l. 83-84).

(2) Tyrimo metu dėl informacijos ir paaiškinimų pateikimo buvo susirašinėjama su Neringos savivaldybe, įvairiais ūkio subjektais, bei nagrinėjama kita su Konkurencijos tarybos 2007 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 2S-27 nustatytų įpareigojimų vykdymo vertinimui reikšminga informacija.

1. Dėl Konkurencijos tarybos 2007 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 2S-27 Savivaldybės tarybai nustatytų įpareigojimų

(3) Konkurencijos taryba 2007 m. Nutarime nustatė, kad Savivaldybės taryba 2004 m. gruodžio 27 d. priėmė sprendimą Nr. T1-271 „Dėl Vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti mechaninėms transporto priemonėms į valstybės saugomą Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją“ (I tomas, b. l. 9-19), kurio 3 punktu patvirtintos Vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į valstybės saugomą

Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją lengvatos (toliau – 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatos).

(4) Buvo nustatyta, kad, be kitų 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatose nurodytų subjektų, nuo vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti į valstybės saugomą Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją atleidžiami šie subjektai, važiuojantys su transporto priemone: Neringos savivaldybės teritorijoje registruotą buveinę turinčių juridinių asmenų atstovai, pateikę leidimą „Įvažiuoti į Neringą lengvajam automobiliui“ arba „Įvažiuoti į Neringą autobusui ir krovininiam automobiliui pažymėtas tipas „Verslui“ ir transporto priemonės registracijos liudijimą (2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 punktas); bei keleivinio transporto įmonių autobusai, kuriais vežami keleiviai tolimojo susisiekimo maršrutais (2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.9 punktas). Tuo tarpu ūkio subjektams, vežantiems keleivius į Kuršių neriją vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutais, kurie nėra registruoti Neringos savivaldybėje, tokios rinkliavos lengvatos nebuvo numatytos, nors, kaip ir atleisti nuo rinkliavos ūkio subjektai, veikė toje pačioje atitinkamoje rinkoje – vykdė keleivių (turistų) vežimą į Kuršių neriją užsakomaisiais ir specialiaisiais reisais vietiniais (priemiestiniais) ir tolimaisiais maršrutais mažiausiai Klaipėdos, Telšių ir Tauragės apskrityse.

(5) Konkurencijos taryba 2007 m. Nutarime konstatavo, kad Savivaldybės taryba, 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 ir 1.9 punktuose įtvirtinusi, jog nuo vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti į valstybės saugomą Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją atleisti Neringos savivaldybėje registruoti ūkio subjektai (nepriklausomai nuo to, kokiais reisais ir maršrutais teikia keleivių vežimo į Kuršių neriją paslaugas) bei tolimojo susisiekimo maršrutais keleivius į Kuršių neriją vežantys ūkio subjektai, suteikė privilegijas šiems ūkio subjektams kitų ūkio subjektų, vežančių keleivius į Kuršių neriją vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutais, kurie nėra registruoti Neringos savivaldybėje, atžvilgiu, pastaruosius diskriminuodama bei taip sudarydama skirtingas konkurencijos sąlygas. Konkurencijos taryba 2007 m. Nutarimu pripažino, kad minimi 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 ir 1.9 punktai pažeidžia Konkurencijos įstatymo[1] (Žin., 1999, Nr. 30-856) (toliau – 1999 m. reakcijos Konkurencijos įstatymas) 4 straipsnio reikalavimus.

(6) Konkurencijos taryba 2007 m. Nutarimu taip pat įpareigojo Neringos savivaldybės tarybą per vieną mėnesį nuo Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimo rezoliucinės dalies paskelbimo leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“ pakeisti 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 ir 1.9 punktus taip, kad jie neprieštarautų Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams ir per 14 dienų nuo šių įpareigojimų įvykdymo apie tai informuoti Konkurencijos tarybą bei pateikti tai patvirtinančius įrodymus.

(7) Šio Konkurencijos tarybos Nutarimo rezoliucinė dalis leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“ buvo paskelbta 2008 m. sausio 4 d. (Informaciniai pranešimai, 2008, Nr. 1-1).

(8) Savivaldybė Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimą apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui, prašydama jį panaikinti bei taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę – sustabdyti Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimo galiojimą. Vilniaus apygardos administracinis teismas netenkino Savivaldybės prašymo taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę bei 2008 m. balandžio 11 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. I-2762-121/2008 Savivaldybės skundą dėl Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimo panaikinimo atmetė kaip nepagrįstą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2009 m. vasario 17 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A^{63}-226/2009 minėtą Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą paliko nepakeistą.

2. Dėl Konkurencijos tarybos 2007 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 2S-27 nustatytų įpareigojimų vykdymo

[1] PASTABA. Pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 2012, Nr. 42-2041) 2 straipsnio 1 dalį nuo 2012 m. gegužės 1 d. įsigaliojo nauja Konkurencijos įstatymo redakcija. Dėl šios priežasties siekiant aiškumo, šiame nutarime darant nuorodas į konkrečias Konkurencijos įstatymo normas nurodoma įstatymo redakcija – atitinkamai 1999 m. redakcija (kuri apima ir vėlesnius atskirų straipsnių pakeitimus) arba 2012 m. redakcija.

(9) Atsižvelgus į nurodytas aplinkybes, nustatyta, kad teisėtu ir pagrįstu Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu nustatytus įpareigojimus Neringos savivaldybės taryba turėjo įvykdyti iki 2008 m. vasario 4 d., bei įvykdymą patvirtinančius įrodymus Konkurencijos tarybai pateikti iki 2008 m. vasario 18 d. Tačiau nei tuo metu, nei po to, kai 2009 m. vasario 17 d. įsiteisėjo teismo sprendimas, kuriuo patvirtintas nustatytų įpareigojimų teisėtumas ir pagrįstumas, Neringos savivaldybė Konkurencijos tarybai nepateikė įrodymų dėl įpareigojimų įvykdymo.

(10) 2011 m. birželio 20 d. Konkurencijos taryboje buvo gautas ūkio subjekto, užsiimančio individualia veikla – teikiančio keleivių vežimo į Kuršių neriją paslaugas, raštas (I tomas, b. l. 1-3), kuriame, be kita ko, buvo nurodyta, kad Neringos savivaldybės tarybos sprendimais patvirtinti vietinių rinkliavų už leidimą įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į valstybės saugomą Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją ir persikėlimo keltais mokesčiai bei lengvatos Neringoje registruotiems ūkio subjektams galimai pažeidžia Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimus.

(11) Atsižvelgusi į šias aplinkybes, Konkurencijos taryba tyrimo metu nagrinėjo, ar Neringos savivaldybės taryba įvykdė 2007 m. nutarimu nustatytus įpareigojimus.

(12) Tyrimo metu nustatyta, kad Neringos savivaldybės taryba 2008 m. lapkričio 5 d. sprendimo Nr. T1-226 „Dėl vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti mechaninėms transporto priemonėms į valstybės saugomą Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją“ (toliau – 2008 m. Sprendimas) (I tomas, b. l. 22-28) 2.2 punktu patvirtino naujas Vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į valstybės saugomą Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją lengvatas (toliau – 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatos), kurios įsigaliojo nuo 2009 m. sausio 1 d. Pagal šio Savivaldybės tarybos sprendimo 4.1 punktą, įsigaliojus 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatoms, nuo 2009 m. sausio 1 d. neteko galios 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatos ir jas patvirtinęs Neringos savivaldybės tarybos 2004 m. gruodžio 27 d. sprendimas Nr. T1-271.

(13) Vertinant šių lengvatų atitiktį Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu nustatytiems įpareigojimams, tyrimo metu nustatyta, kad pagal 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų nuostatas, be kitų subjektų, nuo vietinės rinkliavos atleidžiamos grupės asmenų, įvažiuojančių mechanine transporto priemone į valstybės saugomą Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją.

(14) Pagal 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 punktą nuo rinkliavos atleidžiami Neringos savivaldybės teritorijoje registruotą buveinę turinčių juridinių asmenų atstovai. Nustatyta, kad ši nuostata, lyginant ją su 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 punkto nuostata, liko iš esmės nepakitusi, kadangi nuo vietinės rinkliavos ir toliau atleidžiami visi Neringos savivaldybėje registruoti ūkio subjektai, nepriklausomai, kuriuo reisu ir maršrutu teikia keleivių vežimo į Kuršių neriją paslaugas.

(15) Pagal 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.8 punktą nuo rinkliavos atleidžiami keleivinio transporto įmonių autobusai, kuriais vežami keleiviai tolimojo ir vietinio susisiekimo maršrutais. Tyrimo metu nustatyta, kad skirtingai nei 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.9 punkte, 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.8 punktu nuo vietinės rinkliavos buvo atleisti ne tik ūkio subjektai, vežantys keleivius į Kuršių neriją tolimojo susisekimo maršrutais, tačiau ir ūkio subjektai, vežantys keleivius į Kuršių neriją vietinio susisiekimo maršrutais.

(16) Tyrimo metu Savivaldybė paaiškino, kad 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.8 punkto nuostata, kurioje įtvirtinta, kad nuo vietinės rinkliavos atleisti visi keleivinio transporto įmonių autobusai vežantys tolimojo susisiekimo maršrutais ir vietinio susisiekimo maršrutais, apima tik reguliariuosius reisus, tuo tarpu kitiems reisams – užsakomiesiems ir specialiesiems reisams, vietinės rinkliavos lengvatos nėra taikomos (I tomas, b. l. 8; 88).

(17) Tyrimo metu papildomai kreiptasi į Klaipėdos miesto, Klaipėdos, Šilutės, Kretingos, Šilalės, Plungės, Tauragės rajonuose veikiančius ūkio subjektus, siekiant išsiaiškinti, ar jiems teikiant keleivių vežimo į Kuršių neriją paslaugas užsakomaisiais bei specialiaisiais reisais vietinio (priemiestinio) ir tolimojo susisiekimo maršrutais yra taikomos Neringos savivaldybės sprendimais

patvirtintos vietinės rinkliavos. Atsakymus (I tomas, b. l. 70-80) pateikė 11 ūkio subjektų: UAB „Klaipėdos autobusų parkas“, UAB „Vitura“, UAB „Kintas“, UAB „Vežeta“, UAB „Zigdona“, UAB „Keliavežys“, UAB „Mivada“, UAB „Kretingos autobusų parkas“, UAB „Šilutės autobusų parkas“, UAB „Plungės autobusų parkas“ ir UAB „Tauragės autobusų parkas“. Ūkio subjektai, kurie teikia keleivių vežimo paslaugas užsakomaisiais ir specialiais reisais vietinio (priemiestinio) ar tolimojo susisiekimo maršrutais į Kuršių neriją (UAB „Plungės autobusų parkas“, UAB „Keliavežys“, UAB „Mivada“, UAB „Šilutės autobusų parkas“, UAB „Klaipėdos autobusų parkas“, UAB „Vitura“, UAB „Kintas“), atsakymuose (I tomas, b. l. 70-72, 75-77, 80) nurodė, kad joms yra taikoma vietinė rinkliava už į važiavimą į Kuršių neriją.

(18) Tyrimo metu, atsižvelgus į Savivaldybės paaiškinimus ir ūkio subjektų pateiktą informaciją, nustatyta, kad, kiek tai susiję su Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarime nagrinėtomis keleivių vežimo į Kuršių neriją vietinio (priemiestinio) ir tolimojo susisiekimo maršrutais specialiais ir užsakomaisiais reisais paslaugomis, pagal 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatas nuo rinkliavos už įvažiavimą į Kuršių neriją atleista tik viena ūkio subjektų grupė – Neringos savivaldybėje registruoti ūkio subjektai. Kiti šias paslaugas teikiantys ūkio subjektai, t. y. tie, kurie nėra registruoti Neringos savivaldybėje, privalo mokėti rinkliavą už įvažiavimą į Kuršių neriją.

(19) Atsižvelgus į šias tyrimo metu nustatytas aplinkybes buvo padaryta išvada, kad Neringos savivaldybės taryba neįvykdė Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu jai nustatytų įpareigojimų pakeisti Savivaldybės tarybos 2004 m. gruodžio 27 d. sprendimu Nr. T1-271 patvirtintų 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 ir 1.9 punktų nuostatas taip, kad jos neprieštarautų 1999 m. redakcijos Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

(20) Tokia išvada padaryta atsižvelgus į tai, kad nors 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatos buvo pripažintos netekusiomis galios, tačiau Savivaldybės tarybos patvirtintų naujų 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų nuostatose numačius, jog vietinės rinkliavos taikymas yra diferencijuojamas priklausomai nuo to, ar ūkio subjektas yra registruotas Neringos savivaldybėje, ar ne, ir toliau išliko Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu konstatuotos skirtingos konkurencijos sąlygos, kiek tai susiję su pareiga mokėti vietinę rinkliavą už įvažiavimą į Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją, ūkio subjektams, teikiantiems tokias pačias – keleivių vežimo į Kuršų neriją vietinio (priemiestinio) ir tolimojo susisiekimo maršrutais specialiaisiais ir užsakomaisiais reisais – paslaugas.

3. Neringos savivaldybės paaiškinimai dėl tyrimo išvadų

(21) Tyrimas buvo baigtas ir tyrimo metu nustatytos aplinkybės bei padarytos išvados buvo išdėstytos Konkurencijos tarybos Viešojo administravimo subjektų veiklos skyriaus 2012 m. vasario 28 d. pranešime apie atliktą tyrimą Nr. 5S-6 (toliau – Pranešimas) (I tomas, b. l. 89-94).

(22) Vadovaujantis 1999 m. redakcijos Konkurencijos įstatymo 34 straipsnio 1 dalimi, Savivaldybė buvo supažindinta su tyrimo išvadomis, skaitmenine tyrimo bylos medžiagos kopija, ir informuota apie galimybę pateikti nuomonę dėl tyrimo išvadų.

(23) Savivaldybė raštu nuomonės dėl tyrimo išvadų nepateikė.

(24) 2012 m. balandžio 26 d. įvyko Konkurencijos tarybos bylos nagrinėjimo posėdis (Konkurencijos tarybos bylos nagrinėjimo posėdžio 2012 m. gegužės 3 d. protokolas Nr. 4S-17 (II tomas, b. l. 50-53), kuriame dalyvavęs Neringos savivaldybės atstovas nepritarė tyrimo išvadoms. Jis nurodė, kad 1999 m. redakcijos Konkurencijos įstatymo 4 straipsnyje įtvirtintos nuostatos savaime nepaneigia to, kad gali būti nustatytas nevienodas teisinis reguliavimas tam tikrų asmenų atžvilgiu, šiuo atveju – registruotiems Neringos savivaldybėje vežėjams ir registruotiems žemyninėje dalyje vežėjams. Neringos savivaldybės atstovas pažymėjo, kad atleidimas nuo rinkliavos yra Savivaldybės tarybos diskrecija. Ši savivaldybių teisė įtvirtinta Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkte, kuriame numatyta savivaldybių teisė savivaldybės teritorijoje nustatyti vietines rinkliavas už leidimo įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į valstybės saugomas teritorijas išdavimą, taip pat Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 18 punkte, kuriame įtvirtinta, kad išimtinė savivaldybės

tarybos kompetencija yra sprendimų teikti mokesčių, rinkliavų ir kitas įstatymų nustatytas lengvatas savivaldybės biudžeto sąskaita priėmimas. Savivaldybės atstovas taip pat paaiškino, kad pagal Lietuvos Respublikos smulkaus ir vidutinio verslo įstatymą lengvatų suteikimas yra viena iš paramos smulkiam ir vidutiniam verslui formų, ir, atsižvelgiant į tai, Neringos savivaldybėje registruoti ūkio subjektai atleidžiami nuo rinkliavos.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(25) Konkurencijos tarybos tyrimas buvo atliekamas vadovaujantis 1999 m. redakcijos Konkurencijos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 4 punktu, kuriame nurodyta, kad Konkurencijos taryba nustačiusi, jog jos viešojo administravimo subjektui duotas reikalavimas pakeisti ar panaikinti teisės aktus ar kitus konkurenciją ribojančius sprendimus, turi teisę tokius subjektus apskųsti atitinkamam administraciniam teismui (savivaldybės administravimo subjekto atveju – apygardos administraciniam teismui).

(26) Nuo 2012 m. gegužės 1 d. galiojančio Konkurencijos įstatymo (Žin., 1999, Nr. 30-856; 2012, Nr. 42-2041) (toliau – 2012 m. redakcijos Konkurencijos įstatymas) 18 straipsnio 1 dalies 3 punkte yra įtvirtinta analogiška nuostata, t. y., kad Konkurencijos taryba nagrinėja, ar viešojo administravimo subjektų priimti teisės aktai ar kiti sprendimai atitinka šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir, jeigu yra pagrindas, kreipiasi į viešojo administravimo subjektus su reikalavimu pakeisti ar panaikinti teisės aktus ar kitus konkurenciją ribojančius sprendimus. Jeigu reikalavimas neįvykdytas, Konkurencijos taryba turi teisę valstybinio administravimo subjektų sprendimus, išskyrus Vyriausybės norminius teisės aktus, apskųsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, savivaldybių administravimo subjektų ir kitų viešojo administravimo subjektų sprendimus – apygardos administraciniam teismui.

(27) Atsižvelgus į nurodytas Konkurencijos įstatymo nuostatas, vertinant, ar yra pagrindas Konkurencijos tarybai apskųsti apygardos administraciniam teismui Neringos savivaldybės tarybos sprendimus, susijusius su Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarime Savivaldybės tarybai nustatytų įpareigojimų nevykdymu, nagrinėjamu atveju svarbu nustatyti, ar Savivaldybės tarybos patvirtintos 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatos pašalino Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarime konstatuotus konkurencijos sąlygų skirtumus toje pačioje rinkoje veikiančių ūkio subjektų atžvilgiu.

4. Dėl Neringos savivaldybės tarybos patvirtintų 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų nuostatų vertinimo Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu nustatytų įpareigojimo vykdymo prasme

(28) Konkurencijos taryba 2007 m. Nutarimu pripažino, jog Neringos savivaldybė 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 ir 1.9 punktais, kiek jie susiję su keleivių vežimu į Kuršių neriją užsakomaisiais ir specialiaisiais reisais vietiniais (priemiestiniais) ir tolimaisiais maršrutais, sudarė skirtingas konkurencijos sąlygas mažiausiai Klaipėdos, Telšių ir Tauragės apskrityse veikiantiems ūkio subjektams, kurie teikia šias paslaugas ir tuo pažeidė Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimus. Šią išvadą Konkurencijos taryba padarė, atsižvelgusi į tai, jog Savivaldybė vietinės rinkliavos už į važiavimą į Kuršių neriją lengvatas suteikė Neringos savivaldybėje registruotiems ūkio subjektams (nepriklausomai kokiu reisu ir maršrutu keleiviai vežami) bei tolimojo susisiekimo maršrutais keleivius vežantiems ūkio subjektams, kurie nėra registruoti Neringos savivaldybėje, tuo tarpu vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutais keleivius vežantys ūkio subjektai, kurie nėra registruoti Neringos savivaldybėje, nuo vietinės rinkliavos už įvažiavimą į Kuršių neriją atleisti nebuvo, nors ir teikė analogiškas paslaugas, kaip ir nuo rinkliavos atleisti ūkio subjektai.

(29) Kad minėtos Neringos savivaldybės tarybos patvirtintų 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų nuostatomis buvo sudarytos skirtingos konkurencijos sąlygos ir pažeisti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimai, o Konkurencijos tarybos įpareigojimas jas pakeisti yra pagrįstas ir teisėtas, pripažino Vilniaus apygardos administracinis teismas 2008 m. balandžio 11 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. I-2762-121/2008 ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2009 m. vasario 17 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A^{63}-226/2009.

(30) Taigi, 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų nuostatomis viena ūkio subjektų grupė – vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutais keleivius vežantys ūkio subjektai, kurie nėra registruoti Neringos savivaldybėje, buvo diskriminuojama (turėjo pareigą mokėti rinkliavą) kitų dviejų ūkio subjektų grupių, t. y. registruotų Neringos savivaldybėje ūkio subjektų bei nebūtinai Neringos savivaldybėje registruotų, tačiau tolimojo susisiekimo maršrutais vežančių keleivius į Kuršių neriją ūkio subjektų, atžvilgiu, kurie atitinkamai buvo privilegijuoti, juos atleidus nuo rinkliavos. Tokiu būdu buvo sudarytos skirtingos sąlygos atitinkamoje rinkoje veikiantiems ūkio subjektams. Atsižvelgus į tai, Savivaldybės taryba, vykdydama Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu nustatytą įpareigojimą pakeisti 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 ir 1.9 punktų nuostatas taip, kad jis neprieštarautų Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams, turėjo pareigą priimti teisės aktus ar kitokius sprendimus, kuriais būtų pašalinti nurodyti konkurencijos sąlygų skirtumai tarp nurodytų ūkio subjektų.

(31) Nors, kaip nustatyta tyrimo metu, Savivaldybės taryba 2008 m. lapkričio 5 d. sprendimu Nr. T1-226 nuo 2009 m. sausio 1 d. pripažino netekusiomis galios 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatas, tai nelaikytina tinkamu Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimo įvykdymu, nes nuo 2009 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos, tuo pačiu Savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 5 d. sprendimu Nr. T1-226 patvirtintos rinkliavos lengvatos, kurių nuostatos vis dėlto nepašalino Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarime įvardintų konkurencijos sąlygų skirtumų tarp ūkio subjektų.

(32) 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatos, kaip ir 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatos, taip pat numato, kad kai kurios grupės subjektų, įvažiuojančių į Kuršių neriją mechaninėmis transporto priemonėmis, yra atleidžiamos nuo rinkliavos. Kaip nustatyta tyrimo metu, pagal 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 punktą vietinės rinkliavos lengvata (atleidimas nuo jos) taikoma registruotą buveinę Neringos savivaldybėje turinčių juridinių asmenų atstovams, o pagal 1.8 punktą tokia pati vietinės rinkliavos lengvata taikoma keleivinio transporto įmonių autobusams, vežantiems keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais ir vietinio susisiekimo maršrutais.

(33) Kaip nustatyta tyrimo metu, 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 punkto nuostata iš esmės liko nepakitusi, lyginant ją su 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 punkto nuostata, kadangi ir toliau nuo vietinės rinkliavos atleidžiami Neringos savivaldybėje registruoti ūkio subjektai, įskaitant ūkio subjektus, kurie užsiima keleivių vežimo į Kuršių neriją užsakomaisiais ir specialiaisiais reisais veikla (nepriklausomai nuo to, ar tai būtų vietinio (priemiestinio) ar tolimojo susisiekimo maršrutai).

(34) Tuo tarpu 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.8 punkto nuostata, ją lyginant su 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.9 punktu, buvo praplėstas subjektų, kurie atleidžiami nuo vietinės rinkliavos ratas, nurodant, kad nuo jos atleidžiami ne tik tolimojo susisiekimo maršrutais, tačiau ir vietinio susisiekimo maršrutais keleivius į Kuršių neriją vežantys ūkio subjektai. Tačiau, atsižvelgus į tyrimo metu pateiktus Neringos savivaldybės paaiškinimus, kad ši lengvata taikoma tik reguliaraus susisiekimo reisams, darytina išvada, kad ūkio subjektai, kurie užsiima keleivių vežimo į Kuršių neriją užsakomaisiais ir specialiaisiais reisais (nors ir vietinio (priemiestinio) ar tolimojo susisiekimo maršrutais), nėra atleisti.

(35) Kaip minėta, Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarime padaryta išvada, kad 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų nuostatomis skirtingos konkurencijos sąlygos buvo sudarytos tarp ūkio subjektų, teikiančių keleivių vežimo į Kuršių neriją vietinio (priemiestinio) ir tolimojo susisiekimo maršrutais specialiaisiais ir užsakomaisiais reisais paslaugas, nuo rinkliavos atleidus šias paslaugas teikiančius ūkio subjektus, kurie registruoti Neringos savivaldybėje, bei ūkio subjektus, kurie šias paslaugas teikia tolimojo susisiekimo maršrutais.

(36) Tuo tarpu apibendrinus nagrinėtas 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų nuostatas, darytina išvada, kad iš ūkio subjektų, kurie teikia keleivių vežimo į Kuršių neriją specialiaisiais ir užsakomaisiais reisais paslaugas (nepriklausomai nuo to, kokiais maršrutais – ar vietinio (priemiestinio), ar tolimojo susisiekimo maršrutais), nuo vietinės rinkliavos atleidžiami tik Neringos savivaldybėje registruoti ūkio subjektai, o kiti tokias paslaugas teikiantys ūkio subjektai, bet kurie nėra registruoti Neringos savivaldybėje, nuo rinkliavos nėra atleidžiami.

(37) Taigi, 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų nuostatos, kaip ir 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų nuostatos, kurios Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu buvo pripažintos prieštaraujančiomis Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams, pareigos mokėti vietinę rinkliavą už įvažiavimą į Kuršių neriją atžvilgiu diferencijuoja specialiaisiais ir užsakomaisiais reisais (tiek vietinio (priemiestinio), tiek tolimojo susisiekimo maršrutais) į Kuršių neriją keleivius vežančius ūkio subjektus pagal jų registravimo vietą. Neringos savivaldybėje registruoti ūkio subjektai nuo šios rinkliavos yra atleisti, kai kiti ūkio subjektai šią rinkliavą privalo mokėti, nors ir teikia analogiškas paslaugas. Tuo tarpu skirtinga lengvatų taikymo tvarka, kaip konstatuota Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarime, sudaro skirtingas konkurencijos sąlygas šias paslaugas teikiantiems ūkio subjektams – privilegijuojant Neringos savivaldybėje registruotus ūkio subjektus ir atitinkamai diskriminuojant kitus ūkio subjektus.

(38) Įvertinus šias 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų nuostatas, kiek jos susijusius su keleivių vežimu į Kuršių neriją specialiaisiais ir užsakomaisiais reisais (vietinio (priemiestinio) ir tolimojo susisiekimo maršrutais), darytina išvada, kad Neringos savivaldybės tarybos sprendimai ir toliau sukuria skirtingas konkurencijos sąlygas atitinkamoje rinkoje veikiantiems ūkio subjektams, kai tokius skirtumus Savivaldybės taryba buvo įpareigota pašalinti Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu. Kadangi konkurencijos sąlygų skirtumai nebuvo pašalinti, konstatuotina, kad Neringos savivaldybės taryba neįvykdė Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu nustatyto įpareigojimo.

(39) Pastebėtina, kad Konkurencijos tarybos 2007 m. nutarimas, vertinant jame padarytas išvadas dėl skirtingų konkurencijos sąlygų toje pačioje atitinkamoje rinkoje veikiantiems ūkio subjektams, kurie teikia vežimo į Kuršių neriją specialiaisiais ir užsakomaisiais reisais tiek vietinio (priemiestinio), tiek tolimojo susisiekimo maršrutais paslaugas, turi būti įvykdytas tokiu būdu, kad pareigos mokėti vietinę rinkliavą atžvilgiu būtų vertinami vienodai. Tai reiškia, kad visi šie ūkio subjektai vienodomis sąlygomis turėtų mokėti vietinę rinkliavą už įvažiavimą į Kuršių neriją arba turėtų būti vienodomis sąlygomis nuo šios rinkliavos atleisti. Tuo tarpu pareigos mokėti rinkliavą diferencijavimas, priklausomai nuo ūkio subjekto registracijos vietos (Neringos savivaldybėje ar ne), nelaikytinas tinkamu Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimo įvykdymu.

(40) Taip pat atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad tiek priimdama 2007 m. Nutarimą, tiek šio nutarimo atžvilgiu vertindama Savivaldybės tarybos patvirtintas 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų nuostatas, Konkurencijos taryba nenustatė, o ir Savivaldybė nenurodė priežasčių, kurios lemtų teisėto, Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu nustatyto įpareigojimo įvykdymo negalimumą. Tai, kad, kaip nurodė Savivaldybės atstovas Konkurencijos tarybos posėdžio metu, įstatymai savivaldybėms numato tam tikras teises, susijusias su rinkliavų ir jų lengvatų nustatymu, nagrinėjamu atveju nėra reikšminga, nes tai nepašalina Konkurencijos įstatymo 4 straipsnyje įtvirtintos savivaldybių pareigos užtikrinti sąžiningą konkurenciją.

(41) Papildomai paminėtina, kad 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.8 punkto nuostata, kurioje numatyta, kad vietinės rinkliavos lengvata taikoma keleivinio transporto įmonių autobusams, vežantiems keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais ir vietinio susisiekimo maršrutais, gali sudaryti ūkio subjektams pagrįstus lūkesčius, jog remiantis šia norma nuo rinkliavos atleidžiami ne tik reguliariaisiais, bet ir užsakomaisiais bei specialiaisiais reisais keleivius į Kuršių neriją vežantys ūkio subjektai, tačiau, kaip paaiškino pati Savivaldybė, ši norma taikoma tik reguliariųjų reisų atveju. Siekiant išvengti ūkio subjektų suklaidinimo Neringos savivaldybei siūlytina tiksliai, nedviprasmiškai ir aiškiai įvardinti subjektus, kurie yra atleidžiami nuo vietinės rinkliavos.

(42) Apibendrinusi tai, kas išdėstyta, Konkurencijos taryba konstatuoja, kad Neringos savivaldybės taryba neįvykdė Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarime numatyto įpareigojimo pakeisti 2004 m. Vietinės rinkliavos lengvatų 1.2 ir 1.9 punktų nuostatas taip, kad jos neprieštarautų Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams, nes, net ir patvirtintos naujos 2008 m. Vietinės rinkliavos lengvatos, nepašalino Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu konstatuoto Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio pažeidimą lėmusio konkurencijos sąlygų skirtumo ūkio subjektams, teikiantiems keleivių vežimo į Kuršių neriją specialiaisiais ir užsakomaisiais reisais

(tiek vietiniais (priemiestiniais), tiek tolimojo susisiekimo maršrutais) paslaugas, vienus iš jų privilegijuojant, o kitus diskriminuojant pareigos mokėti vietinę rinkliavą už įvažiavimą atžvilgiu.

(43) Atsižvelgus į tai, kad Neringos savivaldybės taryba pripažinta neįvykdžiusi Konkurencijos tarybos 2007 m. Nutarimu jai nustatytų įpareigojimų, vadovaujantis 2012 m. redakcijos Konkurencijos įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 3 punktu dėl tokių Savivaldybės sprendimų yra pagrindas kreiptis į apygardos administracinį teismą Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (Žin., 1999, Nr. 30-856; 2012, Nr. 42-2041) 18 straipsnio 1 dalies 3 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

1. Pripažinti, kad Neringos savivaldybės taryba neįvykdė Konkurencijos tarybos 2007 m. gruodžio 13 d. nutarimo Nr. 2S-27 rezoliucinės dalies 2 punkte numatytų įpareigojimų pakeisti Neringos savivaldybės tarybos 2004 m. gruodžio 27 d. sprendimu Nr. T1-271 patvirtintų Vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į valstybės saugomą Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją lengvatų 1.2 ir 1.9 punktus, kiek jie susiję su ūkio subjektų, teikiančių keleivių vežimo į Kuršių neriją specialiaisiais ir užsakomaisiais reisais vietinio (priemiestinio) ir tolimojo susisiekimo maršrutais paslaugas, pareiga mokėti vietinę rinkliavą už įvažiavimą į Kuršių neriją, taip, kad jie neprieštarautų Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

2. Siekiant Konkurencijos tarybos 2007 m. gruodžio 13 d. nutarimo Nr. 2S-27 įvykdymo, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka kreiptis į apygardos administracinį teismą.

Nutarimas neskundžiamas[2].

Pirmininkas Šarūnas Keserauskas

[2] Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. liepos 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A^{502}-2301/2011.